1853. ZUTPHENSCHE COURANT. No. 11.

Zaturdag 12. Maart.

Wordt elken Zaturdag uitgegeven. De prijs is *f* 1,50 voor zes maanden binnen de Stad, en franco door het geheele Rijk *f* 1,75.

Stads-Nieuws.

Verslag der openbare vergadering van den Raad van 7. Maart 1853.

Tegenwoordig allen. Nadat de notulen waren goedgekeurd wordt nogmaals gelezen het rapport over de erfpachten van de Kijfdijken en het Lijfgewin. De heer Roosegaarde leest de resolutien van 1754, hiertoe betrekkelijk, voor en zegt dat bij resolutie van den Maire van 1812 aan den heer van Hasselt, erfpachter van de Kijfdijken is vergund een vijfde te korten voor de grondbelasting, weshalve hij als amendement voorstelde om te onderzoeken of die korting nog heden wettig is, en zegt voorts dat er vroeger een schromelijk verzuim heeft plaats gehad, waardoor men thans het Lijfgewin niet weder terug kan vorderen, dat er ook te voren veel parasieten ten koste van de stad leefden, aan welke misbruiken echter door de gezegende omwenteling van Februarij 1848 een eind is gemaakt. De Burgemeester zegt, dat het amendement kan worden aangenomen, zonder dat men daarom de conclusie van het rapport, om de zaak te laten rusten, behoeft te verwerpen. Tot stemming overgaande is het rapport met algemeene stemmen en het voorstel van den heer Roosegaarde met 12 tegen 2 stemmen (terwijl de Burgemeester zich buiten stemming houdt) aangenomen en diensvolgens de vroegere commissie met het onderzoek belast. Nader gelezen het rapport over het verzoek van D. Kooijman, en zijn nader adres, verzoekende om de bleek voor 12 jaren te mogen huren, in welk geval hij de *f* 10 verhooging wel zoude willen voldoen, stelt de heer Roosegaarde als amendement voor, om de huur niet te verhoogen. Dit amendement wordt met 11 tegen 4 stemmen en de tijdsbepaling van 12 jaren met 12 tegen 3 stemmmen aangenomen. Over het rapport betreffende het afbreken van de Larenbinnenpoort ontstaat eene langdurige discussie. De Burgemeester is van oordeel dat de gelden hiertoe benoodigd, niet kunnen vallen uit de onvoorziene uitgaven over 1853, en acht derhalve het plan van de minderheid verkieslijk. De heer van Löben Sels zegt dat men thans van de gelegenheid die zich opdoet gebruik moet maken, om de straat te verruimen. De heer Thooft wil niet dat men zich zoodoende de handen voor de toekomst binde en zich verpligte dat terrein onbebouwd te laten. De heer Roosegaarde zegt dat men nu toch dit terrein niet gebruikt.

De heer Tadama wenscht van de commissie te weten, waaruit men bij eventueele volvoering van het groote plan, de gelden zoude vinden? De heer van Löben Sels antwoordt dat men den heer Nijman op het volgende jaar de *f* 1500 zoude kunnen voldoen. De heer van de Kasteele draagt als amendement voor, dat eene commissie worde benoemd om eerst onderzoek te doen naar het regt van den heer Verburgt, om in de poort een kamertje te hebben. Met 12 tegen 3 stemmen wordt het amendement aangenomen, en de heeren van Löben Sels, Thooft en Tadama daarmede belast. De heer van Löben Sels verlaat de vergadering. Nader gelezen het rapport over het verzoek van den heer Wijnveldt, over het leggen van een bruggetje over de moddergracht; wordt met 9 tegen 5 stemmen besloten het verzoek tot wederopzeggens toe te accordeeren, mits de heer Wijnveldt dulde dat bij de wegbreking van de Larenpoort, het klinkerpad van de steenen brug worde verbreed. Het rapport over het Kerkhof wordt vervolgens met algemeene stemmen aangenomen, en diensvolgens besloten den heer Doijer, c. s., te verwijzen naar heeren Kerkvoogden, en Scholten tot den gewonen regter. Wordt gelezen het rapport der commissie over de verhuring van stads gebouwen; adviseerende om ten behoeve der stad te verhuren, de plaats achter de kaserne in de Waterstraat, een zolder op het Wijnhuis, het magazijn boven het voormalig Gymnasium, twee groote localen en twee kelders in den IJzendoorn, vier kavallerie stallingen, de voormalige smederij en een gedeelte van den ziekenstal. Het overige gedeelte van dien stal moest voor eventueele veeziekte beschikbaar blijven, zoomede één locaal in den IJzendoorn, om in geval van watersnood te dienen, terwijl de overige stads localen, of voor de publieke dienst bestemd of tot verhuring ongeschikt waren. De huizen van den bode Swart en van den stads architect behoorden niet verhuurd te worden, daar zij een deel hunner bezoldiging uitmaakten. Ter visie tot de gewone vergadering van April. Gelijk besluit wordt genomen op het rapport der commissie over het gebruik van het locaal der volks zangschool, strekkende om het verzoek van Vrugtman tot gebruik van dit locaal toe te staan, maar het verschaffen van brandstoffen te weigeren.

Een adres van de wed. Bielderman, om de gratificatie van *f* 50 nog over het volgende jaar te genieten, wordt op grond dat de gratificatien op die wijze in pensioen zouden veranderen, van de hand gewezen. De Burgemeester deelt mede dat de volgende inrigtingen van weldadigheid verslagen hadden ingezonden: de Volkszangschool, het genootschap van Moederlijke Liefdadigheid, het Zieken- en Begrafenis fonds, de Protestantsche werkinrigting, die der conferentie van den H. Vincentius van Paulo, de Hervormde, Luthersche, Doopsgezinde en Israëlitische armverzorgers, (de R. Catholieken hadden verklaard geene bedeelden te hebben), het Burger Weeshuis, het Bornhof, het Oude en Nieuwe Gasthuis, de St. Antonie Groote Broederschap, de St. Anna Broederschap, de Broederschap op de Nieuwstad, de St. Antonie Kleine Broederschap en het Gebroeders Bakkers Weeshuis. Deze verslagen zullen ter Secretarie worden nedergelegd, ter visie voor de Raadsleden. De Burgemeester deelt mede dat Provisoren van het laatstgenoemde godshuis, ook de rekening hadden ingezonden, met verzoek om dezelve af te hooren, doch oordeelt dat de Raad zich ingevolge het vroegere besluit onbevoegd moet verklaren. De heer Roosegaarde stelt voor het nemen van een besluit uit te stellen, tot dat de armenwet zal zijn aangenomen, die men dagelijks te gemoet ziet. De heer Glashort zegt dat de wil van den stichter den Raad niet bevoegd kan maken, wanneer de gemeentewet zulks niet doet; evenmin toch zoude de Raad bevoegd zijn, wanneer iemand denzelven tot executeur in zijne nalatenschap benoemde; ook konde de armenwet, al behelsde zij daaromtrent nieuwe bepalingen niet achteruit werken, en was dus op de bedoelde rekening nooit toepasselijk. De heer Roosegaarde trekt daarop zijn voorstel in, en wordt met algemeene stemmen besloten, zich onbevoegd te verklaren. Wordt gelezen het rapport der commissie over de toelage aan de Kamer van Koophandel; de meerderheid adviseert om die te laten op den bestaanden voet, de minderheid om die tot *f* 75 te verhoogen. Ter visie tot de vergadering van April. Burgemeester en Wethouders deelen mede het procesverbaal van opneming van de kas des Ontvangers, en stellen voor dat ter visie te leggen. Daartoe wordt besloten. De heer Thooft wenscht dat men in het vervolg zich tot dit laatste bepale, zonder al die cijfers op te lezen, die geen mensch onthouden kan. De heer Roosegaarde zegt dat de toehoorders daar juist zeer veel aan hebben, en dat best kunnen onthouden. De heer Thooft repliceert dat hij hen dan geluk wenscht met hunne gelukkige memorie. De Burgemeester doet voorlezen twee declaratien van den heer Mr. J. van Dijk, wegens verschot en salaris in zake de stad contra eenige nalatige debiteuren, en stelt voor autorisatie aan te vragen, om die op de onvoorziene uitgaven te affecteeren. Dienovereenkomstig wordt besloten. Gelijk besluit wordt genomen omtrent eene som van *f* 17,10, voor bijzondere kosten voor het veranderen der schuttersgeweren. De heeren Dam en Coenen houden zich buiten stemming. De heer van Limburg Stirum vraagt waarom dit geschiedt? de zaak gaat Hun Ed. toch niet persoonlijk aan?

De heer Dam antwoordt, als leden van den schuttersraad meenden zij gelastigden te zijn. De heer Thooft betwijfelt het of dit woord op hen van toepassing is; een gelastigde is iemand die een bijzondere volmagt van den een of anderen heeft. De Burgemeester beaamt dit, maar houdt het beter om die questie bij de eene of andere voorkomende gelegenheid te beslissen en thans met de orde van den dag voort te gaan. De heer van Löben Sels treedt weder binnen. Ingekomen eene missive van commissarissen van den weg op Laren, te kennen gevende dat het hun voornemen was, in plaats van één tol, waar het volle tolgeld zoude worden geheven, twee tollen met half tolgeld op dien weg te plaatsen, met verzoek te berigten of daartegen ook eenige bedenkingen ontstaan. Besloten te antwoorden, dat de stad Zutphen daar geen bezwaar in heeft. Ingekomen missive van den heer D. H. Ort, te kennen gevende dat heeren Provisoren van het Oude en Nieuwe Gasthuis hem hadden geschreven dat zij zich verpligt gevoelden hem ontslag te verleenen uit zijne betrekking als heelmeester in dat gesticht; dat hij meenende door den Raad te zijn aangesteld, zich op 1. Maart weder derwaarts had begeven, maar zijne plaats bezet had gevonden, weshalve hij verzocht dat de Raad uitspraak mogt doen of de Raad dan wel Provisoren de bevoegdheid tot ontslag hadden. De Burgemeester zegt dat na het aannemen van het amendement van den heer Glashorst die bevoegdheid niet twijfelachtig was, daar bestond toch geene aanstelling van den Raad. De heer Dam is van een tegenovergesteld gevoelen en oordeelt, dat artikel 284 Gemeente Wet hier van toepassing is, dat de Raad eene nieuwe benoeming had gedaan, toen hij bepaalde dat de aanstelling van den stads geneesheer en stads heelmeester in het Gasthuis niet van toepassing zoude zijn op de tegenwoordige titularissen en dat wanneer de heer Ort geene aanstelling had, dit de schuld was van den Burgemeester. De Burgemeester repliceert dat hij geene aanstelling kon uitreiken, wanneer de Raad geene benoeming had gedaan. De heer Glashorst zegt dat hij in den tijd het amendement had voorgesteld, in de hoop dat, wanneer de verordening vernietigd werd, zoo als hij stellig meende dat zoude gebeuren, de tegenwoordige titularissen niet inmiddels zouden worden afgezet. Dat hij het toch daarvoor hield, dat de Raad onbevoegd was te bepalen, wie de geneesheer en heelmeester van een zelfstandig gesticht zouden zijn, en dat hij nog meer in dat gevoelen was versterkt, bij de lezing van een koninklijk besluit van 1829, waarbij aan niet gesubsidieerde gestichten in die keus volkomen vrijheid was gelaten. De heer Thooft zegt dat artikel 284 hier niet van toepassing is, het geldt toch niet de benoeming van een stads ambtenaar, maar wel van een beambte van een Godshuis. De heer Roosegaarde zegt dat het hem verwondert dat de Provisoren zich zoo ongelijk zijn gebleven: eerst wenschten zij dat de Raad eene instructie voor den heelmeester maakte en nu gaven zij hem zijn ontslag. De Burgemeester antwoordt dat waarschijnlijk het genomen Raadsbesluit op het geven der instructie, Provisoren van gevoelen had doen veranderen, dat het hier ook niet te doen was om over de Provisoren te oordeelen, maar om de bevoegdheid van den Raad uit te maken. Met 10 tegen 5 stemmen (die der heeren Hasselo, Nieuwenhuijs, Dam, Roosegaarde en van de Kasteele, die daarvan aanteekening verzoeken) wordt besloten dat Provisoren bevoegd waren geweest het ontslag te verleenen. Op kennisgeving van den Burgemeester dat de beekpomp door een wagen eenigzins was beschadigd, wordt besloten eene som van *f* 40 tot herstel daarvan aan te vragen. Gelezen missive van heeren Gedeputeerde Staten om comsideratie en advies op een adres van den heer Hasselo om een steenfabriek op de gronden van de Marsch op te mogen rigten, wordt met algemeene stemmen besloten, dat daartegen geen bezwaren bestaan. Gelijk besluit wordt genomen op een verzoek van W. Glazer om een lindeboom te mogen planten naast zijn huis. Hierna wordt eene vergadering met gesloten deuren gehouden.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Zutphen maakt bij dezen bekend, dat van af 14. dezer gedurende acht dagen ter stads secretarie zal worden nedergelegd ter inzage van belanghebbenden: het Verslag omtrent de Rijnvaart over 1851.

F. R. PENNINK, *Secret.*

Natuurkundig Genootschap.

Op MAANDAG AVOND ten 6¼ uur.

Sprekers: J. F. DIETZ en H. ENGELBERTS.

Het gewijzigd ontwerp van wet tot regeling van het Armbestuur.

(*Vervolg.*)

Heeft de Staat, de Regering de bevoegdheid, om aan diakoniën regelen voor te schrijven haar te onderwerpen, niet aan een toezigt, maar aan een beheer, haar tot verantwoording te roepen en hare besturen aan eene straf te onderwerpen?

Niemand zal ontkennen, dat de diakonien op vele plaatsen eene geheele reorganisatie behoeven. Er zijn zoo vele voorbeelden dat zij door eene verkeerde aanwending der middelen of de fondsen van eenen goeden in eenen slechten toestand hebben gebragt, of de armoede eer bevorderd dan verminderd hebben, dat het tijd begint te worden om deze aangelegenheid te regelen. Maar wie zal deze reorganisatie tot stand brengen? de Staat of de kerk?

—

Er zijn er, die leeren, dat de kerk hare onafhankelijkheid zoo verre niet uitstrekken mag, dat zij als het ware een Staat in eenen Staat zoude uitmaken. Zij willen de formulen *jus in sacra* en *jus circa sacra* eerder in het schoolboek gevonden hebben, dan hare toepassing in het dagelijksche leven erkennen. Dezulken willen althans aan den Staat het regt geven, om zich te mengen in het beheer van die kerkefondsen, welke de leniging der armoede beoogen; de toestand der armen toch kan de schromelijkste gevolgen hebben voor de rust en de vrijheid van den Staat: er is dus dezen zeer veel aan gelegen, dat de armverzorging door hen, die er mede belast zijn, goed geschiede; de Staat ontleent dus zijn regt aan zijne roeping, en hij heeft alzoo het volkomenste regt, om zich te mengen in het beheer van die instellingen, aan welke deze zorg is opgedragen, en hare bestuurders ter verantwoording te roepen.

Deze leer heeft oppervlakkig beschouwd, den schijn van waarheid voor zich, en is daarom te gevaarlijker. De onafhankelijkheid van de kerk, uitgesproken bij de grondvestiging van ons onafhankelijk bestaan in de rijen der mogendheden, is tot heden toe in alle elkander opvolgende Grondwetten geëerbiedigd. En het behoort tot het wezen der kerk, dat zij onafhankelijk zij; dat zij hare regten mag uitoefenen, zonder daarin door eene andere magt te worden belemmerd. Waarin bestaan die regten? dat zij volgens hare beginselen de leer van haar kerkgenootschap mag verkondigen, dat zij hare eigene reglementen en bepalingen mag maken, waaraan hare leden verbonden zijn, en die een vinculum juris vormen, die soms ook door den regter erkend is geworden; dat zij hare dienaren mag aanstellen, en wat dies meer zij. Maar hare onafhankelijkheid strekt zich zoo ver niet uit, dat zij tegenover den Staat van alle banden bevrijd is; de Staat oefent een toezigt uit, een zeker politieregt, en even als op elk persoon, op elk individu heeft hij de zelfde regten op haar als persona moralis. Hij zal toezien dat onder den schijn van godsdienst niets wordt beraamd tegen de veiligheid van den Staat. Het was dat politieregt, volgens hetwelk de Staat vroeger het placet uitoefende. Maar de Staat kan zich niet veroorloven, zijne magt te doen gelden op hetgeen de kerk inwendig betreft. *)

—

Diakoniën zijn onderdeelen van de kerk, dit is al zoo dikwijls herhaald en nog eens herhaald, dat wij ons moeijelijk kunnen voorstellen, dat er nog iemand is, die dit niet zeker weet.

Maar men schijnt uit het oog te verliezen, wie de diakoniën benoemd heeft, om over de fondsen der kerk met een weldadig doel bijeengebragt of bezeten, het beheer te voeren: het is de kerk die hen benoemt, die hun den last gegeven heeft tot dat beheer; het is dus ook de kerk die het regt heeft van hen te vorderen dat zij verantwoorden, hoe zij zich van dien last hebben gekweten. Schiet de mandatarius te kort in die verantwoording, dan blijft voor den mandans, d. i. de kerk, de weg van regten over; zij kan den lasthebber oproepen voor den gewonen regter, en het regt zal haar niet geweigerd worden.

Maar het is toch van belang, dat er voldoende zorg wordt gedragen, dat de diaken de fondsen niet op eene ongepaste wijze beheert. Wij ontkennen dit niet; maar de kerk zal toezien dat zij tot die betrekking alleen den zoodanige kiest, die voor dezelve geschikt en ervaren is. Heeft zij eenen minder geschikten, eenen slordigen diaken benoemd, dan zal zij er de treurige gevolgen van moeten ondervinden: *Habes quod tibi imputet:* zijn de regelen volgens welke men bedeelt niet van dien aard, dat zij op eene geschikte wijze de armoede lenigen kunnen, dan zal het de kerk zijn, welke die regeling op zich nemen moet, omdat de diakoniën een onderdeel zijn van die kerk.

—

De Regering gaat uit van een ander beginsel, zoo wel met betrekking tot het geschiedkundig als staatsregterlijk standpunt. »Hij (de Staat) had onder de oude republiek even zeer regels ten aanzien van de armbesturen der andere kerkelijke gezinten uitgevaardigd, en bleef ook na de scheiding, ondanks al het gewigt, hieraan door hem gehecht, de deelneming der kerkgenootschappen aan de armenzorg als eene zaak van publiek belang regelen. Het staatsgezag handelde in het belang der armen en eener goede politie, uit een beginsel van oppertoezigt over het beheer der armengoederen..... In het eigen begrip en stelsel ging de wetgever zonder aarselen voort; van daar de wetten van den 14. Januarij 1815, 21. Augustus 1816 en 31 Mei 1824 (Staatsbl.

—

*) Wij maken de woorden van de kerkeraad van den Haag tot de onze: (*Adres van den breeden kerkeraad der Ned. Herv. kerk te 's Gravenhage, aan de 2. Kamer der Staten Generaal, over de voorgestelde wet op het armbestuur. 's Gravenhage* K. Fuhri. 1852.) „Bestaan zonder vrijheid, zonder onafhankelijkheid is hier ondenkbaar. Niet dat de wetten van den Staat, ter bescherming der regten van allen, geene algemeene regels zouden kunnen voorschrijven, waardoor ook kerkgenootschappen kunnen gebonden zijn; doch juist dáár is ware onafhankelijkheid voor en in den Staat, waar naast eigen regt dat eens anders wordt erkend; de miskenning, de vernietiging van eens anders regt doet de ware onafhankelijkheid van allen, ook van den Staat verloren gaan." Pag. 6.

N°. 4, 33, 36) en art. 947 en 1717 Burg. Wetb. die ook de kerkelijke instellingen van weldadigheid aan zekere regels onderwerpen." (Mem. v. Toel.)

Maar wij erkennen even als de Regering dat de Staat het regt heeft om een toezigt te houden over het beheer der diakoniefondsen; een toezigt in het belang der fondsen zelven, een politieregt. En nu zal men toch niet willen beweren, dat die wetten en besluiten eene inbreuk maken op de regten van de kerk op de diakoniën zelve. Heeft de Staat voorgeschreven dat men de beschikbare fondsen zoude doen inschrijven in het Grootboek der Nat. schuld (14. Januarij 1815 Staatsbl. N°. 4.) of de diakoniën verboden zich met vreemde geldleeningen in te laten (21. Augustus 1816 Staatsbl. N°. 33.) of de onderstands domicilie op de diakoniën van toepassing verklaard, hij deed dit uit een beginsel van toezigt, dat hij evenzeer uitoefent op de kerk zelve. Indien de Regering dus uit deze antecedenten zich het regt meent te kunnen toeëigenen, om de diakoniën ter verantwoording te roepen, dan zal deze grond wel niet aannemelijk geacht kunnen worden.

—

De Regering gaat nog verder, »zoo men hetgeen het ontwerp ten aanzien van de kerkelijke armbesturen doet, eene uitoefening van het *jus in sacra* noemt, geeft men aan hetgeen onder deze benaming doorgaat eene zeer buitengewone uitbreiding, zoo dat het niet wel is in te zien, wat dan nog aan het *jus circa sacra* zoude kunnen behooren. — Het *jus in sacra* sluit geenszins het staatsgezag uit, waar de werking van het kerkelijk bestuur met eene politische aangelegenheid in aanraking komt." Het eerste gedeelte van deze verklaring beteekent niet veel meer dan eene magtspreuk. Is het *jus circa sacra* beperkt, het ligt in den aard der zaak, dat het niet te veel worde uitgebreid, omdat te veel uitbreiding eene inbreuk zoude maken op de onafhankelijkheid van de kerk. Wij hebben reeds boven de grenzen aangetoond van beider regten: de regeling der diakoniën moet noodwendig uitgaan uit de kerk, waarvan zij een bestanddeel uitmaken, en wij herhalen dat eene inmenging in haar bestuur zoude daarstellen een *jus in sacra:* En al stellen wij voor een oogenblik, dat de armverzorging inderdaad een staatspligt is, dan nog ontkennen wij het regt van den Staat, om zich te mengen in het bestuur en beheer van eene instelling, welke hij niet heeft aangesteld, en die alleen aan de kerk gehoorzamen moeten, volgens welker statuten zij benoemd zijn. —

»Wij hebben" zegt de Regering, »den middeleeuwschen staat niet meer, een agregaat van nevens elkander geplaatste vereenigingen en regten." — Neen, groote veranderingen hebben plaats gehad, verscheidene regten zijn verdwenen: maar een regt bestaat en zal nog lang bestaan, het is het regt om over zijn' eigendom met het volste regt te mogen beschikken.

Ook uit het standpunt van staatskerkelijk regt beschouwen wij de aanneming van het ontwerp als noodlottig.

Binnenlandsche Berigten.

's Hage 10 *Maart.* Door de Tweede Kamer is het wetsontwerp tot regeling der strafwetgevende magt der waterschapsbesturen, na eene verandering van N°. 2 in den considerans met 40 tegen 21 stemmen aangenomen.

Arnhem. Op 9 Maart 1853, is door de Staten van Gelderland bij eerste stemming benoemd tot lid van het collegie van Gedeputeerden L. H. baron van Voorst tot Voorst. — 55 leden waren tegenwoordig. In de stembus waren *drie* blanco biljetten, 28 stemmen zijn op ZHWGeb. uitgebragt.

Overeenkomstig het rapport van eene, uit hun midden benoemde commissie, is door de Staten besloten: de kosten van onderhoudswerken op de rivier den Berkel in uitgaaf te brengen op de provinciale begrooting van inkomsten en uitgaven over 1853.

Zwolle 9 *Maart.* Er is bij een onzer boekhandelaren eene kist ontvangen met papier uit Engeland. Bij het openen ontdekte men eene onaangename stiklucht, en opmerkelijk is het, dat twee der bedienden, welke die kist hebben geopend, subiet overleden zijn. (*A. C.*)

Buitenlandsche Berigten.

Parijs. De komst van den paus alhier, om den keizer te kroonen, is op nieuw het onderwerp aller gesprekken. De tijding dat die komst als zeker bepaald was, heeft de beurs heden aanmerkelijk doen stijgen, waartoe overigens het budget voor 1854 nog al veel aanleiding gaf. Evenwel wordt 's pausen reis herwaarts nog door velen betwijfeld. De onderhandelingen daarover worden drok voortgezet, en daarbij is beiderzijds de begeerte merkbaar elkander te verstaan, dewijl te Rome zoo wel als te Parijs de ultramotaansche partij aanzienlijke koncessiën erlange. De voornaamste is, dat de organieke artikelen van het konkordaat worden afgeschaft. Voorts zou de paus willen, dat de wet op het burgelijke huwelijk in overeenstemming worde gebragt met de katholijke wet betrekkelijk tot het godsdienstig huwelijk. Reeds is men overeengekomen twintig nieuwe bisdommen op te rigten. »Met dit alles," zeggen de ultramotanen, »zullen wij doen wat de keizer verlangt, en wij wenschen hem een lang en gelukkig leven, zonder echter voor de toekomst in te staan."

— Het decreet tot de inbeslagneming van de goederen der lombardische uitgewekenen heeft te Parijs natuurlijk aanleiding gegeven tot verschillende geruchten. Onder deze is er een, volgens hetwelk de sardinische regering zich zou gewend hebben tot de kabinetten der Tuilerien en van St. James, om hen over te halen zich met haar te vereenigen, ten einde van de oostenrijksche regering zoo al niet het intrekken van het dekreet, dan ten minste eene verzachting van den maatregel te verkrijgen. Het geloofwaardige daarvan wordt door velen echter niet erkend. De verhouding van Oostenrijk tot Engeland, met betrekking tot de uitgewekenen, is op het tegenwoordig oogenblik niet van dien aard, om te doen vooronderstellen, dat de tusschenkomst van Engeland bij Oostenrijk van grooten invloed zij bij laatstgenoemde mogendheid, vooral wanneer het betreft den maatregel, waartoe de oproerige beweging te Milaan heeft aanleiding gegeven. En wat de uitgewekenen zelven betreft, zeide men dezer dagen, dat de weigering van Frankrijk om zich te vereenigen met de eischen door Oostenrijk aan Engeland gedaan, niet geschied was zonder dat het kabinet der Tuilerien zich uit Weenen eenige officieuse mededeelingen had doen toekomen. Het Weener kabinet zou daarin een bewijs meenen te zien van de bedoeling der fransche regering, een weinig af te gaan van de te Weenen gevolgde politiek, om zich meer bij die van Engeland aan te sluiten. Eindelijk voegde men er bij, altijd als gerucht, dat ten gevolge van een en ander, de heer de Lacour, die tot fransch gezant te Konstantinopel is benoemd, ter vervanging van den heer de Lavalette, niet onmiddelijk derwaarts zou vertrekken. Hoe echter de verkoeling, die nog slechts vooronderstelt wordt te zullen ontstaan tusschen Oostenrijk en Frankrijk, van invloed kan zijn op het vertrek van den heer de Lacour naar Konstantinopel, is voorzeker niet op te helderen.

Weenen. Lloyd ontving het volgende schrijven uit Parijs: Het Fransche kabinet heeft zich door de list van Kossuth, om namelijk de onder zijnen naam uitgevaardigde proklamatie te ontkennen, niet laten misleiden. Het is der Fransche policie gelukt in Engeland te ontdekken, waar de proclamatiën van Mazzini en Kossuth gedrukt zijn. Het Fransche kabinet behoudt zich voor, om indien het ministerie van buitenlandsche zaken zich geneigd mogt toonen, de ontkenning van Kossuth voor waarheid aan te nemen, de echtheid van beide proclamatiën aan het Engelsche ministerie ten duidelijkste te bewijzen.

— Te Leipzig en elders heeft de policie onverwacht talrijke huiszoekingen gedaan bij verscheidene, meest tot de zoogenaamde demokratische partij behoorende personen, o. a. bij den boekhandelaar Otto Wigand. Er loopen verschillende geruchten over de aanleiding tot dezen maatregel; het meest waarschijnlijk is dat men eene verstandhouding vooronderstelde tusschen de in Engeland en Zwitserland levende vlugtelingen en de alhier wonende demokraten.

Mijn Heer, de uitgever dezer Courant!

In de IJsselbode van den 5. l.l. wordt U het verwijt gedaan, gezwegen te hebben over *de gebouwen gratis in gebruik bij den bode* SWART, *den stads architect* LANGENBERG, *den Heer* KROON, *en de daartegen over staande tapijtfabriek.*

Reeds vroeger had ik hierover hooren mompelen, maar nu het zoo pertinent wierd uitgedrukt, heb ik de zaak onderzocht en bevonden:

Dat het huis thans in gebruik bij den bode SWART, bij Raadsresolutie van 4. September 1820 aan den stads bode G. SCHOEMAKER, onder den titel van deurwaarder *gratis* wierd gegeven, onder de verpligting het stadshuis te bewaken; dit nu is onder dezelfde bepalingen aan de latere boden verbleven.

Bij Raadsbesluit van 5. Junij 1846, is aan den stads architect A. B. W LANGENBERG, aangezien zijne overgroote werkzaamheden en de matige be. looning van denzelven, toegestaan: de vrije en kostelooze bewoning van het huis en erf aan deze stad behoorende, bij de groote kerk.

Bij resolutie van den Raad, is in 1840 het huis aan den heer KROON verhuurd tegen den jaarlijkschen prijs van *f* 350, te voldoen in handen van den Stedelijken Ontvanger, — tegen dienzelfden prijs komt het ook voor op de gearresteerde begrooting van 1853.

Wat de Tapijtfabriek aangaat, hiervan kan geen spraak zijn, daar zij niet meer bestaat.

Ik heb de overtuiging dat het verwijt onverdiend is, en noem mij met achting,

Zutphen, 9 Maart 1853.

Uw getrouwe lezer,
X.

CORRESPONDENTIE.

Wij hebben een stuk ontvangen van hoog verheven hand dat wij echter wegens plaatsgebrek eerst in het volgend N°. kunnen opnemen.

ADVERTENTIËN.

Op Dingsdag 15. Maart aanstaande, des morgens om 10 uren, zullen ten huize van Mevrouw de Wed. VAN MARLE te *Zutphen*, Erfhuiswijze worden verkocht: allerhande **Meubilaire goederen, ijzeren Tuinbanken** en **Stoeltjes;** twee **Piano's**, uit de fabrieken van ADAM te *Wesel* en BALDENECKER te *Parijs*, enz. enz., alles daags te voren op de gewone uren te zien.

J. C. MUIJDERMAN, Turfstraat alhier, vraagt ten spoedigste een **LEERLING** in zijne GRUTTERIJ en LIJNMEELFABRIEK, KOFFIJ, THEE, TABAK en CIGAREN handel.

Er wordt gevraagd met 1° Mei, op een landgoed in *Overijssel*, tegen *GOED LOON*, eene bekwame **KEUKENMEID**, Prot. Godsdienst, voorzien van goede getuigschriften.

Adres met *franco* brieven onder letter R., bij den Boekhandelaar VAN HOOGSTRATEN, *Plaats* te *'s Gravenhage.*

Die iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan den boedel van wijlen Mejufvrouw de Weduwe A. TEERINK, geboren SCHOLTEN, gelieve zich vóór den eersten April 1853, te vervoegen bij de Executeuren testamentair D. D. MOLL en A. ADDINK.

In den jare 1800 drie en vijftig den zevenden Maart, uit kracht van een vonnis gewezen door de Arrondissements Regtbank te *Zutphen* in dato zeven en twintig Januarij 1800 drie en vijftig, den derden Februarij daaraanvolgende te *Zutphen* op de grosse geregistreerd, en ten verzoeke van FALENTIJN VRIJHEID, winkelier wonende te *Zutphen*, als in huwelijk hebbende AALTJEN HARMSEN en deze laatste onder zijne bijstand en magtiging, door wie woonplaats gekozen en procureur gesteld wordt bij den Heer Mr. JACOB DAM, procureur bij de Arrondissements Regtbank van en wonende te *Zutphen*; heb ik ondergeteekende GERRIT EBBINK VAN DICK, beëedigd deurwaarder bij welgemelde Regtbank en wonende te *Zutphen*,

De tweede *OPENBARE DAGVAARDING* gedaan aan:

Hermanus Harmsen, laatstelijk gewoond hebbende te *Zutphen*, doch in het jaar 1800 twaalf van daar vertrokken zonder volmagt achtergelaten of in het beheer zijner zaken voorzien te hebben. —

Om te verschijnen ter teregtzitting van de Arrondissements Regtbank voormeld op Donderdag den zestienden Junij 1800 drie en vijftig des morgens te tien ure, ten einde te doen blijken van deszelfs aanwezen, bij gebreke van welke verschijning deze requiranten ten fine van verklaring van vermoedelijk overlijden tegen den afwezigen gedaagde zullen voortvaren als bij het tweede lid van artikel vijf honderd drie en twintig Burgerlijk Wetboek is voorgeschreven. —

En zal deze dagvaarding worden geplaatst in de Staats Courant der Nederlanden en in de Zutphensche Courant, daartoe bij het bovengemelde vonnis der Regtbank uitdrukkelijk aangewezen. —

Van dit exploict heb ik ondergeteekende deurwaarder twee afschriften aangeplakt, te weten: een aan de hoofddeur van de gehoorzaal der Arrondissements Regtbank te *Zutphen* en een aan het Gemeentehuis ter zelver stede op de plaats aldaar voor de aanplakkingen bekend, zoomede een afschrift van hetzelve overhandigd aan den EdelAchtbaren Heer Officier van Justitie bij welgemelde Regtbank, daartoe exploict doende aan ZijnEdel Achtbares parket op het Raadhuis te *Zutphen* en sprekende aldaar met ZijnEdel Achtbare in persoon, die het oorspronkelijke met gezien heeft geteekend. —

De kosten zijn acht gulden zeven en veertig cents. —

G. EBBINK VAN DICK,
Deurwaarder.

Gebr. MULLER te *'s Hertogenbosch*, geven uit:

DE WEDERGEBOORTE NAAR HET EVANGELIE.

EEN LEESBOEK VOOR

BESCHAAFDE CHRISTENEN, INZONDERHEID VOOR JEUGDIGE LIDMATEN DER GEMEENTE.

DOOR

J. WITKOP,

Predikant te Zutphen.

Prijs, gebonden in keurig linnen band f 1,75.

ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY.

Genezing van een open been, door de zalf en pillen van Holloway, nadat men alle andere middelen te vergeefsch beproefd had. De heer John Eestman, te Buenos-Ayres, schrijft in eenen brief aan den professor Holloway, gedagteekend den 11 September 1850. „Een heer, inboorling dezer stad, bezeerde eenigen tijd geleden de wreef van een zijner voeten, waardoor eene open wond ontstond, welke binnen kort zoo toenam dat dezelve zich uitstrekte tot aan de knie. Hij was eenige maanden onder behandeling van eenen chirurgijn alhier, wiens heelmiddelen echter geen nut voortbragten. Toen besloot hij zijne toevlugt te nemen tot de zalf en pillen van Holloway, tengevolge waarvan hij thans geheel genezen is, en de beste gezondheid geniet.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen, als volgt:

DOOSJES PILLEN	à *f* 0,90	*f* 2,10	*f* 3,30	*f* 7,75	*f* 15,50	*f* 23,50.
POTJES ZALF	» *f* 0,90	*f* 2,10	*f* 3,30	*f* 8,15	*f* 15,90	*f* 23,90.

Zijn op *franco* aanvrage à contant te bekomen bij Y. D. ULDERINK, Verkoophuis te *Zutphen*, bij F. ROMEIN te *Arnhem* en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, Holloway's-Etablissement

219de STAATSLOTERIJ.

Vijfde Klasse. Prijzen van *f* 1000 en daarboven.

Negende trekking, N°. 3077 en 19446 ieder *f* 1000. Tiende trekking, N°. 4117 *f* 1000. Elfde trekking, N°. 9377 *f* 25,000; N°. 3147 *f* 1500; N°. 17378, 17250 en 10445 ieder *f* 1000. Twaalfde trekking, N°. 619 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND te *Zutphen.*

GEHUWD: 9 Maart, H. J. Kauling, wedr. van M. C. Ekkelboom, 52 j. met G. Jansen, wed. van H. J. E. Smie., 43 j — W. van het Zandt, 33 j. met E. Rouwenhorst, 24 j. — A. van Rheden, wedr. van F. Schuurman, 52 j. met M. Schuurman, 33 j.

BEVALLEN: 3 Maart, M. Harmsen, geb. Wigman, D. — 4 dito, E. C. M. Hofman, geb. Driesen, D. — B. Brands, geb. Vers, D. — H. C. Langenberg, geb. Schut, Z. — H. W. Berkeveld, geb. Sabel, Z. — C. P. Rondeel, geb. van Schagen, Z. — 5 dito, E. Löwenstein, Z. — 8 dito, C. Starink, D.

OVERLEDEN: 3 Maart, A. J. Weerbeek, 1 d. — S. M. Kerkhof, 18 m. — 4 dito, A. T. de Jong, 56 j. — 5 dito, H. C. de Vos, 1 m. — 6 dito, N. Koppel, 4 j. — 7 dito, R. Koenders, wed. van J. Baeneman, 77 j. — 8 dito, W. A. Holl, 58 j. — J. Haijtink, huisvr. van A. ten Have, 37 j. — 9 dito, J. B. Heijnen, wed. van J. C. Schuts, 83 j.

GRAANMARKT te *Zutphen*, den 10 Maart 1853.

Tarwe *f* 8,00 à *f* 9,00. — Rogge *f* 6,15 à *f* 6,50. — Boekweit *f* 6,00 à *f* 7,00. — Klaverzaad *f* 24,00 à *f* 26,00.
Boter *f* 17,75 à *f* 00,00.
Aardappelen *f* 2,00 à 2,50.
Alhier zijn op den 10 Maart op de markt geweest:
40 stuks rundvee.

GRAANMARKT te *Arnhem*, den 11 Maart 1853.

Tarwe *f* 7,50 à *f* 10,30. Rogge *f* 6,40 à *f* 7,00. Boekweit *f* 6,60 à *f* 7,30. Garst *f* 5,00 à *f* 5,50. Vriesche Haver *f* 0,00. Voerhaver *f* 2,40 à *f* 3,20. Paardeboonen *f* 6,80 à 7,40. Witte Boonen *f* 00,00 à 00,00. Graauwe Erwten *f* 10,50 à 00,00. Geele Erwten *f* 8,75. Klaverzaad *f* 32,00 à *f* 44,00.
Aardappelen *f* 2,25 à *f* 2,80.
Boter 70 à 90 centen het Ned. Pond.

WATERHOOGTE te *Zutphen* 's morgens te 8 uur.

5 Maart 1 el 35 duim.	9 Maart 1 el 67 duim.
6 » 1 » 38 »	10 » 1 » 85 »
7 » 1 » 38 »	11 » 2 » 16 »
8 » 1 » 49 »	

WATERHOOGTE te *Arnhem.*

10 en 11 Maart, gewassen 68 duim.

WATERHOOGTE te *Keulen.*

4 Maart 5 voet $7\frac{1}{2}$ duim.	7 Maart 5 voet 8 duim.
5 » 5 » 9 »	8 » 5 » 8 »
6 » 5 » $7\frac{1}{2}$ »	» » »

BEURTSCHEPEN VAN *ZUTPHEN* VERTREKKENDE,
in de week van 13 tot 19 Maart.

Naar *Amsterdam*, Donderdag 17 Maart Wed. d'Arnaud.
„ *Rotterdam*, *Haarlem* enz., Dingsdag 15 Maart J. Goossens.
„ *Rotterdam*, *Wageningen* enz., Vrijdag 18 Maart W. Heukels.
„ *Arnhem*, Dingsdag 15 Maart J. Loggers.
„ *Groningen*, *Leeuwarden* enz., Donderdag 17 Maart Schierbeek.
NB. Deze bovenstaande Schippers sluiten op de genoemde dagen des avonds, om den volgenden morgen bij het dagworden te vertrekken.
„ *Nijmegen*, Donderdag 17 Maart, 's midd. om 1 uur, L. Schippers.
„ *Arnhem*, „ 17 „ „ „ 1 „ Wed. Ronge
„ *Doesborgh*, „ 17 „ „ „ 1 „ Koenraads.
„ *Deventer* en *Zwolle*, Zaturd. 19 Maart, 's midd. om 1 uur, J. H. de Vries.

Gedrukt bij W. J. THIEME, te *Zutphen.*